

Lilleniidu rajamine nordicbotanical seemnetest

Mis on lilleniit?

Lilleniit on looduslikest niidutaimedest rajatud haljastus, mis on madala hooldusvajadusega, panustab elurikkusele ja on silmale ilus

Asukohavalik

Niite võib Eestis leida pea igasugustest tingimustest kuivadest klibuloodudest ja nõmmedelt kuni erinevate sooladeni. Seetõttu on niite võimalik rajada pea igasugusele mullale. Tuleb valida vaid õiged taimeliigid ja seemnesegud. Vähemviljakatel muldadel olevad niidud on sageli õiterikkamad, kuid ökoloogiliselt võrdselt väärtuslikud on niidud igal mullatüübil.

1

Seemnete valik

Üldjuhul suudavad enamik niidutaimi kasvada üsna erinevates tingimustes. Mulla omadustest olulisemaks võib saada hoopis mullas olev ja silmale nähtamatu mullaaelustik, taimede omavahelised keerulised suhted jm raskesti ennustatav. Seetõttu saadakse ühest ja samast seemnesegust erinevates külvikohtades veidi erinev lilleniit. Parima seemnesegu valikuks otsusta, kas su külviala on kuiv, parasniiske või niiskepoolne ning kas ala on päikeseline või veidi varjuline. Konsulteerige meiega kui muld on väga liivane, lubjane, turbane või muul viisil ebatavaline. Vajadusel saame koostada sinu tingimustele sobiliku seemnesegu ka eritellimusena.

2

Kas külvata lisaks püsikutele ka üheaastaseid lilli?

Niidutaimed on enamasti püsikud. Nende kasvamine võtab aega ja reeglina nad esimesel kasvuaastal ei õitse. Kui tahad lilleilu näha juba külviaastal, lisa niidutaimede seemnesegule meie üheaastaste taimede lillesegu, soovitatavalt 0,5 g/m² kohta. Üheaastased taimed ei püsi taimekooslustes kaua. Teisel kasvuaastal on neid juba vähe ja kolmandal üldse mitte. Siis aga õitsevad kenasti juba muud alale külvatud taimeliigid.

3

Mille poolest on Nordic Botanical lilleniiduseemned erilised?

Nordic Botanical toodab vaid kodumaiste looduslike niidutaimede seemneid, mille algne külvimaterjal on kogutud Eesti loodusest. Meie seemnesegud ei sisalda võõrliike ega meie tingimustesse mittesobilike kodumaiste liikide välispäritolu genotüüpe. Seetõttu võib meie seemneid kasutada lisaks lilleniitude rajamisele ka tundlike looduslike niidukoosluste taastamistödel.

Maapinna ettevalmistus

Seemnetest niidu rajamisel on oluline silmas pidada, et seemnest tärkav taim on konkurentsivõimeline alati kehvas positsioonis kui juba suureks kasvanud taim. Seetõttu ei ole seemnete külvamises olemasolevasse taimestikku enamasti suurt tolku. Seemnete parimaks tärkamiseks tuleb maapind üles harida ja olemasolevast taimestikust vabaneda.

4

Külvamine

Külva seemned kas sügisel septembris ja oktoobris või kevadel aprillis ja mai alguses. Et taimede tihedus on niidul märksa väiksem kui murus, on seemnete külvinorm samuti väiksem. Enamasti piisab vaid 2 g/m². Et lilleniidu seemnesegud koosnevad väga erinevatest seemnetest ja külvinorm on väike, annab parima tulemuse enamasti käsitsikülv. Külva ettevalmistatud kohevale mullapinnale. Et seemet jaguks ja külv oleks ühtlane, jaga külvialale mõeldud seemnekogus ja külviala võrdseteks osadeks. Seemned võid kallata lauale ja jagada silma järgi pooleks, neljaks, kaheksaks jne. Külviala saad sama moodi silma järgi jagada kasutades märketikke ja nende vahele tõmmatud nõõre. Kui seemned külvatud, rulli pind üle. Ära mata seemneid sügavale maa sisse!

5

Esimese aasta hooldus

Umbrohud on samuti looduslikud taimed, kuid enamasti koondatakse selle mõiste alla taimed, keda me oma külvialadel näha ei taha. Umbrohtude seemneid on pea kõigis muldades ja päriselt neist ei pääse. Reeglina on tegemist lühiealiste taimedega, mis hiljem kooslusest välja surevad ja seega ei maksa meelt heita, kui esimesel kasvuaastal neid ootamatult palju on. Et umbrohud aga pärtsivad niidutaimede kasvu ja ei näe enamasti kaunid välja, tuleb nendega siiski veidi tegeleda. Seda saab teha kahel viisil: Rohimine on tömahukas ja nõuab mõningat taimetundmist. Enamus rohenäppe tunneb oma kodukandis kasvavaid umbrohte hästi. Väiksemakasvulised umbrohud ei tee reeglina niidutaimedele liiga ja paljudel aladel piisab vaid kõrgemakasvuliste maltsade, pujude, põldsinipi jms eemaldamisest. Hooldusniitmine on lihtsam kui rohimine. Suur osa umbrohte on kiiremakasvulised kui niidutaimed ja kõrgemalt niites niidad peaaegu alati vaid umbrohte. Vali niitmiseks aeg, mil levinumad umbrohud on just õitsema hakanud. Kui umbrohtu on palju, proovi suurem osa neist niitmisejärgselt kokku riisuda ja ära viia. Tõenäoliselt pead hooldusniitmist tegema esimese kasvuaasta jooksul kaks või kolm korda. Kui oled külvanud ka üheaastaseid lilli, ei ole hooldusniitmine parim hooldusviis, sest niidad maha ka nende lillede õievarred.

6

Edasine hooldus

Niidukooslused püsivad õige hoolduse korral liigirikastena aastakümneid, aastasadu või ka aastatuhandeid. Hooldamata aga hakkab nende liigirikkus vähenema, lõpuks ala kulustub ja võsastub. Parim hooldus on heinaniitmine. Tee seda ühel korral aastas. Parim niitmisaeg on alati vaieldav teema ja et niitude liigirikkus on suur, on iga aeg mõnele taimeliigile liiga vara ja mõnele liiga hilja. Õnneks ei pea kogu niitu korraga maha niitma ja võid seda teha järk-järgult. Parim aeg niitmiseks on siiski juuli keskpaik. Paljud taimed sel ajal tegelikult õitsevad ja niitmine võib tunduda vastumeelsena, kuid mitmed hilisema õitsemisega liigid hakkavad uuesti õitsema niitmisejärgselt ädalas. Kõikide taimede seemnete valmimist ei ole aga kindlasti vaja ära oodata, sest püsikutest taimede puhul on nende seemnelise uuenemise vajadus tegelikult väga väike.

7

Taimekoosse kujunemine, hilisem täiendamine ja reguleerimine

Taimeliigid ei ole võrdsed, mõni on kiiremakasvulisem, mõni suurema konkurentsivõimega, mõnele on seemneline uuenemine olulisem, mõnele vähemoluline. Mõnele meeldib jahedam ja vihmase suvi, mõnele jälle kuivem ja soojem. Seetõttu on lilleniit pidevas muutumises. Niidu rajamisele järgnevatel aastatel otsustavad taimed omavahelises konkurentsivõimes, kellele sobib teie külviala rohkem, kellele vähem ja kellele üldse mitte. Kui sulle tundub, et mõnel liigil läheb liiga hästi ja sa tahaks, et teda oleks vähem, pead tema arvukust veidi reguleerima. Niida neid alasid siis, kui ulakaks muutunud liik on parimas kasvuhooos. Võid teda ka välja rohida, vähendada tema seemnete toodangut jm. Pea aga meele, et enamasti on sellised ulakused koosluses ajutised ja peagi panevad teised taimed patustanu ise paika. Kui mõni liik tundub olevat su niidult puudu, võid mõne koha laiguti üles harida ja puuduoleva taime seemneid sinna külvata. Puuduolevad taimed võid seemnetest ka ettekasvatada ja hiljem niidule istutada.

8

OÜ Nordic Botanical
Kõrgemäe talu, Soitsjärve küla
Tartu vald, Tartumaa
www.nordicbotanical.eu
info@nordicbotanical.eu
+372 53480861

